

Střední škola automobilní Holice,

Holice, Nádražní 301, tel.:466 682 029, fax.:466 923 173, e-mail: spsauto@spsauto.cz

---

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM – PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ ŠKOLY

ŠKOLNÍ ROK 2023-2024

1. Minimální preventivní program školy – účel

Studium na střední škole je pro mladé lidi obdobím přípravy na budoucí povolání. Zároveň se také jedná o dobu vývoje osobnosti, a to po tělesné i duševní stránce. V tomto období každé rizikové chování může mít negativní dopady na zdraví, sociální nebo psychologické fungování jedince anebo ohrožuje jeho sociální okolí. Prevence je tak chápána jako předcházení nějakému negativnímu jevu, snížení jeho výskytu nebo zamezení jeho vlivu a šíření. Je to podpora zdravého životního stylu, rozvoje pozitivního sociálního chování a rozvoje psychosociálních dovedností a zvládání zátěžových situací osobnosti.

Základní formy rizikového chování jsou uvedeny v Metodickém doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních:

- Agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, domácí násilí, krizové situace spojené s násilím, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie, krádeže, loupeže, vydírání, vyhrožování
- Záškoláctví
- Závislostní chování, užívání různých typů návykových látek, netolismus, gambling
- Rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů
- Spektrum poruch příjmu potravy
- Negativní působení sekt
- Sexuální rizikové chování

2. Charakteristika školy

Škola nabízí vzdělávání v následujících oborech:

- Dopravní prostředky – manažer silniční dopravy
Kód oboru 23–45–M/01
Délka studia – 4 roky
- Autotronik + Mechanik motorových vozidel
Kód oboru 39–41–L/01 +23–68–H/01
Délka studia – 4 roky
- Autotronik + Autoelektrikář

- Kód oboru 39–41–L/01 +26–57–H/01
Délka studia – 4 roky
- Provozní technika – nástavbové studium
Kód oboru 23–43–L/51
Délka studia – 2 roky
  - Automechanik – údržba a opravy vozidel
Kód oboru 23–68–H/01
Délka studia – 3 roky
  - Mechanik opravář jednostopých vozidel
Kód oboru 23–68–H/01
Délka studia – 3 roky
  - Autoelektrikář
Kód oboru 26–57–H/01
Délka studia – 3 roky
  - Karosář
Kód oboru 23–55–H/02
Délka studia – 3 roky
  - Autolakýrník
Kód oboru 23–61–H/01
Délka studia – 1 rok

Škola zabezpečuje kompletní zázemí, a to pro teoretické, praktické vyučování, stravování i ubytování. Škola je vybavena posilovnou, speciální učebnou kroužků, dvěma učebnami výpočetní techniky s připojením na internet. Všechny učebny jsou vybaveny PC s připojením na internet a dataprojektorem.

3. Stav školy z hlediska rizikového chování

Toto hodnocení vychází ze zkušeností školního metodika prevence a výchovného poradce za předchozí školní roky. Škola má svým zaměřením 95 procent chlapců a jen 5 procent dívek. Chceme zlepšit vztah žáků ke škole, aby do ní chodili rádi, měli důvěru k pedagogům a těšili se na spolužáky. Nejčastěji se ve třídách řeší vztahové problémy, nekázeň, šikana a kyberšikana a také záškoláctví, které může být často i skryté, když se žáci snaží škole vyhnout. Roste počet žáků, kteří bojují s úzkostí. Chceme se proto zaměřit na oblast psychohygieny a posilování duševního zdraví a funkčního sociálního chování. Kromě samotné šikany zaznamenali pedagogové i další rizikové chování žáků související s digitálními technologiemi. Nejvíce zastoupenými podobami kyberšikany jsou ponižování, pomlouvání a zesměšňování nejen pomocí slov, ale i videí či fotografií, dále je zastoupeno provokování a napadání uživatelů v online komunikaci. Při řešení se pořád objevují vleklé problémy z období dlouhé distanční výuky.

4. Dlouhodobé cíle prevence rizikového chování

Vychází z charakteru naší školy a z toho vyplývajících problémů – jedná se o téměř chlapeckou školu. Dlouhodobé cíle jsou:

- budování dobrých vztahů ve třídních kolektivech
- předcházení šikaně, kyberšikaně
- zlepšení procesu výuky – s ohledem na zájmu o obor
- udržení dobrého klimatu školy
- zlepšení úrovně společenského chování

- výchova a vzdělávání ke zdravému životnímu stylu a péči o zdraví
- výchova ke smysluplnému trávení volného času
- posilování komunikačních dovedností
- zvyšování schopnosti mladých lidí řešit, popřípadě se vyrovnávat s problémy a konflikty
- umění adekvátně reagovat na nejrůznější podněty, kritiku,
- vytváření pozitivního klimatu – nabídnout žákům důvěryhodné a bezpečné prostředí – umění požádat o pomoc
- předcházení užívání návykových látek a záškoláctví
- zlepšování spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků, jejich informovanosti o výchovných i studijních výsledcích
- nabízení širokého spektra aktivit školy, do kterých se mohou žáci zapojit
- udržení zapojení vysokého počtu učitelů do aktivit školy

Hlavním cílem působení v oblasti prevence rizikového chování je, aby žák byl odpovědný za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku. Je to žák s posílenou duševní odolností vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům, schopný dělat samostatná plusová rozhodnutí s přiměřenými sociálně psychologickými dovednostmi. Tento žák je schopen řešit nebo nalézt pomoc při řešení problémů a má vyhraněný negativní vztah k rizikovému chování.

5. Formy používaných preventivní aktivit

Specifická primární prevence – aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o:

- a) všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,
- b) selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšený výskyt rizikového chování,
- c) indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

Nespecifická primární prevence – veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání. Tento typ prevence je významný v kontextu aplikace různých efektivních a vyhodnitelných specifických programů.

Efektivní primární prevence – kontinuální a komplexní programy, interaktivní programy v menších skupinách, vytváření dobrého klimatu ve třídě a skupině, především programy pomáhající odolávat žákům sociálnímu tlaku zaměřené na zkvalitnění komunikace, osvojování a rozvoj sociálně emočních dovedností a kompetencí, konstruktivní zvládání konfliktů a zátěžových situací, odmítání legálních a nelegálních návykových látek, zvyšování zdravého sebevědomí a sebehodnocení, posilování odvahy, stanovování realistických cílů, zvládání úzkosti a stresu apod. Principy efektivní a vyhodnitelné

primární prevence jsou založeny na soustavnosti a dlouhodobosti, aktivitě, přiměřenosti, názornosti, uvědomělosti.

Při řešení vzniklých problémů vedeme individuální konzultace s rizikovými jedinci, individuální rozhovory se žáky, individuální rozhovory se zákonnými zástupci, skupinovou intervenci ve třídě. Velikým přínosem pro nás i žáky je spolupráce se školní psycholožkou.

Preventivní výchovně vzdělávací působení musí být neoddělitelnou součástí výuky a života celé školy. Každodenní život školy musí mít takovou kvalitu, aby žákům umožňoval osvojit si kompetence zdravého životního stylu, které jsou nejučinnějším preventivním nástrojem.

6. Školní metodik prevence

Jeho cílem v rámci dlouhodobého školního preventivního programu je:

➤ BUDOvat TÝM SPOLUPRACOVNÍKŮ

- získat kolegy pro spolupráci
- získat prostor pro eticko-osobnostní-psychologickou výchovu ve vyučovacích předmětech
- zabezpečit vzdělávací aktivity pro sebe a ostatní pedagogy
- informovat pedagogy o aktualizaci zákonů a vyhlášek k prevenci.

➤ ZAJIŠŤOVAT METODICKÉ POMŮCKY – KONTAKTY

- vytvoření databanky s výše uvedenou problematikou /knihovna, videotéka/
- vnější informační zdroje – webové stránky s danou problematikou
- rozšiřování kontaktů na odborná pracoviště

➤ ZAJIŠŤOVAT AKTIVNÍ SPOLUPRÁCI S

- odbornými pracovišti /PPP, AD centrum.../
- s nadacemi, s organizacemi pro volný čas
- s orgány státní správy/ městský úřad, úřad práce. /

➤ ZAJIŠŤOVAT PROPAGACI A OPERATIVNÍ ČINNOST

- tvorba nástěnky
- distribuce informačních materiálů
- informace na www stránkách školy
- elektronická schránka důvěry e – mailová adresa ŠMP pro cílové skupiny žáků, rodičů
- informovat o konzultačních hodinách
- provádět monitoring – zmapování situace v jednotlivých třídách vůči rizikovým formám chování žáků (ankety, dotazníkové šetření, swot analýza, zodpovídají třídní učitelé)
- řešit konkrétní problémy

➤ ZAJIŠŤOVAT INFORMAČNÍ A PORADENSKOU ČINNOST PRO RODIČE

- seznámení s preventivní strategií školy, se školním řádem

- poskytnutí odkazů na média s ohledem na problematiku nežádoucího chování
- možnost konzultace s odborníkem – poskytnutí adresáře služeb
- podpora školních akcí s účastí rodičů

➤ VÉST EVIDENCI

-vedení záznamů o činnosti

➤ ZAJIŠŤOVAT AKTIVITY A PROGRAMY PRO ŽÁKY

7. Tým spolupracovníků

➤ Užší tým spolupracovníků PP:

- Ing. Lubica Smitková – ŠMP
- Mgr.Bc. Radka Dojčánová (výchovné poradenství, Etická výchova, speciální pedagog)
- Mgr. Ivana Pertotová (zástupce školy pro TV, výchovné poradenství)
- PaedDr. Anna Chaloupková – školní psycholog

➤ Pedagogičtí pracovníci

Předpokladem naplňování cílů v oblasti prevence je pedagog vzdělaný, kvalifikovaný, komunikativně, psychologicky a speciálně pedagogicky vybavený. Z těchto důvodů jsou do minimálních preventivních programů v jednotlivých letech zařazovány vzdělávací programy pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Třídní učitel (ve vztahu k primární prevenci):

- spolupracuje se školním metodikem prevence při zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci Preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě,
- motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy,
- zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci nezletilých žáků třídy,
- získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštích žáků třídy a o jejich rodinném zázemí.

8. Zajištění metodických pomůcek – kontaktů

- odborná literatura je umístěná u školního metodika prevence
- pro pedagogické pracovníky je na školním disku přístup k materiálům s problematikou prevence, krizové plány – metodické postupy, legislativa
- webové stránky s danou problematikou – www.odrogach.cz, www.drogy.cz, www.drogovaporadna.cz, www.prevcentrum.cz, www.p-centrum.cz

- kontakty na odborná pracoviště

- Bílý kruh bezpečí, Pardubice

telefon.732 923 462
e-mail: bkb.pardubice@bkb.

- Linka bezpečí -Celostátní linka pro děti a mládež v krizových životních situacích.
Provoz: nonstop
telefon: 116 111
e-mail: pomoc@linkabezpeci.cz
web: www.linkabezpeci.cz
- Pedagogicko – psychologická poradna Pardubice
telefon: 466 410 327
e-mail: poradna@ppp-pardubice.cz
web: www.ppp-pardubice.cz/pardubice
- Laxus Pardubice – Sociální a adiktologické služby pro uživatele nelegálních drog, alkoholu, patologické hráče a jejich blízké, poskytované ambulantní formou.
telefon: +420 734 316 540
e-mail: ambulance.pardubice@laxus.cz
web:www.laxus.cz/centra/ambulantni-centrum-pardubice
- Cedr Pardubice O.P.S.
telefon: 737 253 278
e-mail: haldova@cedrops.cz
- Archa Chrudim – Středisko výchovné péče Archa
Poskytuje ambulantní preventivně výchovnou péči, speciálně pedagogické a psychologické služby dětem s rizikem poruch chování nebo rozvinutými projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji.
telefon: +420 469 623 786
e-mail: svp.archa@archa-chrudim.cz
web: www.archa-chrudim.cz
- Šance pro tebe – Agora. NZDM klub Agora je určen pro mladé lidi v Chrudimi ve věku 13 až 26 let, kteří jsou ohroženi nepříznivou sociální situací v období dospívání a rané dospělosti. Je to situace, kdy
  - tráví volný čas na ulici nebo nemají kde být, a chtěli by navštěvovat bezpečný klubový prostor,
  - tráví volný čas stereotypně a uvítali by změnu,
  - mají vlastní zájmy a potřebují vhodné podmínky pro jejich rozvoj,
  - ocitají se v nových situacích nebo je jejich chování spojeno s riziky a chtějí získat informace, aby předešli možným obtížím,
  - mohou mít nesnáze doma, ve škole, v partě, ve vztazích, s prací, s okolím a stojí o podpoření ve své situaci,
  - nemají důvěru k institucím a o to více potřebují přístup založený na důvěře.

telefon: 469 623 501

e-mail: sance@sance.chrudim.cz

web: www.sance.chrudim.cz

- Středisko výchovné péče Mimóza - Ústí nad Orlicí
telefon: 465 526 969, 737 568 228
e-mail: info@svp-mimoza.cz
- Středisko výchovné péče Svitavska Alfa – Polička
telefon: 739 324 578
e-mail: svpsy@seznam.cz
- Středisko výchovné péče Pyramida – Rybitví
telefon: 466 680 338, 723 134 604

Seznam všech certifikovaných poskytovatelů primární prevence v ČR je uveden na stránkách <http://www.nuv.cz/t/pracoviste-pro-certifikace/poskytovatele>

9. Zajištění aktivní spolupráce

- Krajský školský koordinátor prevence rizikového chování- Mgr. Renata Černíková
- PPP Pardubice – přednášková činnost, práce s konkrétními žáky při problémových situacích
- Policií ČR při páchání trestné činnosti či při jejím podezření přivolání za účelem šetření v dané věci, besedy pro žáky
- Rodiče žáků – cílem je aktivní zapojení rodiny i veřejnosti do prevence RCH a to prostřednictvím dostatečného informování a aktivitami specificky zaměřenými na tuto cílovou skupinu.
- Zapojení a spolupráce dalších zainteresovaných subjektů – SVP, OSPOD, zástupci města Holice

10. Zajištění propagace a operativní činnosti

- aktualizace nástěnky školního metodika prevence – adaptační pobyt Horní Jelení
- aktivní elektronická schránka důvěry – schrankaduvery@spsauto.cz
- e-mailova adresa ŠMP: smitkova@spsauto.cz
- aktivní konzultační hodiny ŠMP
- provedení monitoringu – zmapování situace v jednotlivých třídách z hlediska klimatu třídy a rizikových forem chování
- řešení konkrétních problémů:
  - třídní učitelé a vyučující v dané třídě sledují změny v chování jednotlivých žáků, studijní výkyvy a zhoršení prospěchu, nárůst absence nebo pravidelné krátkodobé absence a způsob jejich omlouvání, změny ve fyzickém vzhledu a fyzické výkonnosti
  - v případě pochybností zajistí třídní učitel kontakt s rodiči, schůzka probíhá též za přítomnosti výchovného poradce a školního metodika prevence, popř. ředitele školy
  - v odůvodněných případech se vedení školy a třídní učitel společně s rodiči dohodnou na dalším postupu

11. Zajištění informační a poradenské činnosti pro rodiče

- seznámení s preventivní strategií školy, se školním řádem
- průběžně informovat rodiče o záměrech a realizaci nabízených programů, jakož i o aktuálních problémech v dané oblasti
- poskytnutí odkazů na média s ohledem na problematiku nežádoucího chování

- možnost konzultace s odborníkem – školní psycholog
- komunikace třídních učitelů s rodiči žáků, informovanost rodičů o prospěchu a absenci žáků elektronickou formou, třídní schůzky, možnost osobních konzultací
- podpora školních akcí s účastí rodičů – dny otevřených dveří, ples školy, zahraniční zájezdy

12. Zajištění aktivit a programů pro žáky

- 2- denní adaptační pobyt v Rekreačním zařízení Radost Horní Jelení „Krok za krokem k dospělosti“ (pro žáky 1. ročníků) - v rámci pobytu aktivity na zjištění a posílení pozitivního klimatu třídy, prevenci šikany a zneužívání návykových látek
- Školení o první pomoci - 1. ročníky
- Kriminalita páchaná mladistvými a na mladistvých - 2. ročník
- Přednáška „Rady začínajícím milencům“ – 2. ročník
- Aktivity na nácvik asertivních dovedností - 2. ročníky
- Mládež a extremismus -2. ročník
- Program Patologie rodiny (krize rodiny, rozbor rodinných vztahů) téma „Já jako budoucí partner, rodič“ - 3. ročník učňovských oborů
- Beseda s Úřadem práce Pardubice pro 3. ročníky učňovských oborů, téma „Než zaklepete u zaměstnavatele“
- Beseda s Úřadem práce Pardubice pro 4. ročníky maturantů, téma „Než zaklepete u zaměstnavatele“
- Zdravý životní styl – v hodinách TV, ON, ZSV – celá škola
- Kyberšikana – v hodinách ON, ZSV
- Školní Adventní basketbalový turnaj
- Vánoční besídka pro děti z Dětského domova Holice
- Návštěva soudu +beseda – pro vybrané třídy
- Radek Hejret – beseda – náboženství, sekty
- Monitoring, sociometrie ve třídách
- Beseda na téma Virtuální drogy, Umělá inteligence
- Prevenci rizikového sexuálního chování – zabezpečit program s odborníkem
- Zvýšená pozornost bude také věnována látkovým i nelátkovým závislostem, nutností reakce na nové psychoaktivní látky na trhu, které jsou pro žáky nebezpečné a mají vysoký závislostní potenciál (nikotinové sáčky, kratom, energetické sáčky atd.).
- Životní postoje a hodnotové orientace – v hodinách TV, ON, ZSV – celá škola
- Komentovaná prohlídka koncentračního tábora Terezín
- Exkurze tříd, sportovní pobyty, outdoorové pobyty

Škola nabízí žákům využití volného času prostřednictvím řady zájmových kroužků a sportovních akcí, dále se mohou zúčastnit různých soutěží pořádaných naší školou nebo jinými školami a organizacemi (např. soutěže odborných dovedností), stužkovací večírky nebo školní ples. Také máme žákovský parlament jako nástroj pro rozvoj participativních dovedností žáků

V Holicích dne 28. 8. 2023

vypracovala: Ing. Smitková – školní metodik prevence

.....

Mgr. Bc. Michal Šedivka
schválil (ředitel školy)

